„UNIVERSUL" IN ȚARĂ

INSTITUȚII SIBIENE

Școala normală „Andrei Șaguna" și internatul „Gh. Tătărăscu"

Sibiu, 23 Iulie

Sibiul adăpostește multe așezăminte de valoare. Străbătând prin vremi, ele ne-au păstrat o zestre cărturărească sănătoasa și acum promit să promoveze spre viitor bunul nume al acestui oraș de vechi tradiții culturale. Printre aceste așezăminte de tot felul, vechea școală normală „Andrei Șaguna" se situează într'un punct foarte luminos.

E bine să încrustăm încă dintru început, că minunata „școală de dăscălie" nu poate fi legată exclusiv de viața școlară și culturală a Sibiului. Ar fi greșit să se spună că ea a contribuit. în trecut, chiar și numai la pregătirea dăscălimii din partea sudică a Ardealului. Căci, vorbind obiectiv, până la unirea tuturor românilor, Ardealul întreg a beneficiat de lumina ei, de munca ziditoare a dascălilor ei, de rodul sufletesc și de strădaniile desinteresate ale sutelor de învățători ieșiți de pe băncile ei și răspândiți prin toate satele și cătunele românești de dincoace de Carpați. Pentru toate aceste motive prea evidente, atunci cand se va alcătui o monografie completă a instituțiilor transilvănene, spiritul drept văzator va trebui să-i consacre școalei normale „Andrei Șaguna" din Sibiu o pagină de meritată laudă.

CATE CEVA DIN TRECUTUL ȘCOALEI

Inceputurile modeste ale acestei școale trebuesc cautate mai inainte cu un veac și jumatate. Atunci s'a creiat o atmosfera mai înțelegatoare fața de trebuințele școlarești ale naației noastre. Destinele politice ale Transilvaniei erau în mana imparatului Iosif al II-lea. Dupa cum reiese din documentele acelor vremi, Iosif al II-lea era un imparat cu concepții mai democratice și cu atitudini ceva mai ingaduitoare decat ale mamelor sal. Deasemenea, voind el sa fie bine privit de naționalitățile din Transilvania, cauta sa se arate oarecum mai tolerant și față de credințele religioase ale acestora. Intre alte binefaceri, Iosif al II-lea starui sa se promoveze in popor știința de carte, așa cum permiteau acele vremi grele.

Ca un rezultat al tuturor imprejurarilor remarcate imediat mai sus, la anul 1781 Iosif al II-lea a lasat sa apara vestitul „Edict de toleranță". Important e ca, in virtutea numitului act imparatesc, se notara și ingaduia „să se zideasca biserica și școala in fiecare sat unde sunt cel puțin 100 familii iobagi" (prof. I. Lupaș). Dupa cat se vede, aici trebue sa fie vorba de școalele satești ortodoxe, cari de altele erau destule. Dar asemenea instituțiuni trebuiau conduse de invățatori. Era deci firesc sa se pună temei și unor „școale de dascalie".

Dealtfel, ideea intemeierii unor școale pentru pregatirea invățatorilor era bine cunoscuta inca de pe vremea Mariei Terezia, inaintașa lui Iosif II. Ea inființa școalele așa numite „trivialis", in cari se propuneau trei discipline: religia, aritmetica și scris-cititul. Iar pentru pregătirea dascalilor necesari unor asemenea școli se cerea o școală deosebită, o școală care să-i obicinuiască pe aceștia cu normele de predare. De aici s'au născut apoi școalele *normale*. In această privință este cunoscută mai ales activitatea lui Felbiger, însărcinat chiar de Maria Terezia cu problema învățământului.

Iosif al II-lea a dat o și mai mare atenție acestor chestiuni și din acest complex de imprejurări n'a născut și școala normală din Sibiu.

Nu știm exact in ce imprejurări va fi lucrat, la inceput, această școală. Nu se poate cunoaște exact nici chiar durata cursurilor.

O organizare mai temeinică a acelor cursuri pentru învățători s'a făcut ceva mai târziu și anume pe vremea episcopului Vasile Moga.

In anul 1811, Vasile Moga ridică durata lor la 6 săptămâni. Pentru o cât mai bună funcționare ,el cumpără în Sibiu și o casă — „Casa Clerului" — unde se ținură multă vreme cursurile pentru candidații la preoție și dăscălie.

Astfel, sub scutul și supravegherea atentă a Bisericii și legată de seminarul teologic, școala normală din Sibiu a continuat să se desvolte an de an. Un avânt deosebit a luat însă mai ales pe vremea păstoririi marelui Andrei Șaguna. De atunci ea a lucrat sub numirea prea cunoscută de: „Institutul teologic-pedagogic". In anul 1849, providențialul mitropolit prelungi mult durata cursurilor, iar la 1853 el realiză și un edificiu propriu pentru „seminar" — „Casa Clerului" fu dată cu chirie, iar venitul obținut fu înrebuințat pentru ajutorarea elevilor săraci. Astăzi, pe edificiul realizat de Șaguna se reazimă monumentala clădire a academiei teologice „Andreiane".

După război, „Institutul teologic-pedagogic" și-a schimbat organizarea. Teologia a rămas într'o parte, iar pedagogia a trecut în altă parte. Două ramuri de învățământ și educație, cari trăiseră atâta vreme împreună, se despărțiră. Dar nu din ceartă, nici dintr'un spirit de rivalitate, ci cu gândul curat de a se adânci, fiecare, în ogorul său propriu. Institutul teologic își luă titlul și organizarea de „Academie teologică", iar cel pedagogic se numește până azi școala normală „Andrei Șaguna".

IMPORTANȚA ȘCOALEI

Se poate afirma, fără exagerare, că trecutul lung al școalei normale „A. Șaguna" este în acelaș timp și glorios. Căci aceasta e scăldat in lumina unor fapte mari. Generațiile de dascăli, pe cari le-a pregătit mereu, au frământat și au știut să ducă spiritul ardelenesc spre triumful definitiv. De aceea, ea și are prilejul să vorbească în limbajul dreptului Simeon din Scriptură.

Ca un amănunt important trebue amintit aici și numărul absolvenților. Căci aceștia au depășit cifra de 3000, ceeace nu este de neglijat in viața unei instituțiuni școlare.

Ajunși la acest punct, se cuvine să amintim și numele unor pedagogi de seamă, cari au lucrat in cadrul școalei normale din Sibiu și cărora li se datorește, in largă măsură, atmosfera culturală din vechiul Ardeal.

Astfel sunt: Ioan Popescu, I. Barcianu, Petre Șpan, etc...

SITUAȚIA DE AZI

Până astăzi, după 150 ani de existență, școala normală din Sibiu n'a avut un local propriu. Dela război incoace, se adăpostește in fosta cazarmă a „Honvezilor". Dar un trecut atât de bogat, o instituție cu un rost atât de mare in viața Ardealului intreg nu putea fi lăsată fără o casă a sa și numai a sa. Faptul l-a sesizat cu pricepere toată I.P.S.S. Mitropolitul *Nicolae Bălan*, dar l-a îmbrățișat cu toată căldura și actualul guvern. In anul 1934, toamna, în prezența M. S. Regelui, s'a pus piatră de temelie unui nou local. De atunci se lucrează cu zor. Lucrul merge spre terminare.

Noua clădire se va infățișa ca un adevărat palat, fără pereche in intreaga țară.

Terminarea ei mai necesită suma de peste 20.000.000 lei, pe care guvernul și mai ales d. prim-ministru Gh. Tătărăscu, înțelege să o dea cu toată satisfacția.

INTERNATUL „GHEORGHE TATARASCU"

Legat de monumentala clădire a școalei stă internatul. Nimic din ceeace reclamă azi un asemenea așezământ nu-l va lipsi internatului acestei școale. Dormitoare spațioase, luminoase, și higienice, parchetate, etc., vor adăposti viitoarele generații de dascăli. In curând, internatul va fi isprăvit. D. prim-ministru Tătărăscu și-a făcut un titlu de mândrie dintr'o asemenea realizare. De aceea, internatul respectiv îi va și purta numele.

Astfel, strădania vlădicăi *Nicolae Bălan* a știut să dea o interpretare reală spiritului șagunian și să puie la adăpost vechea „școală de dăscălie" a Ardealului intreg, iar d. Gh. Tătărăscu a înțeles să fie ctitor vrednic tocmai acolo unde trebuia mai mult.

Opera desfășurată de Casa muncii C. F. R. in stațiunea balneară Bugaz

Asistența socială și medicală. — Educația națională a copiilor

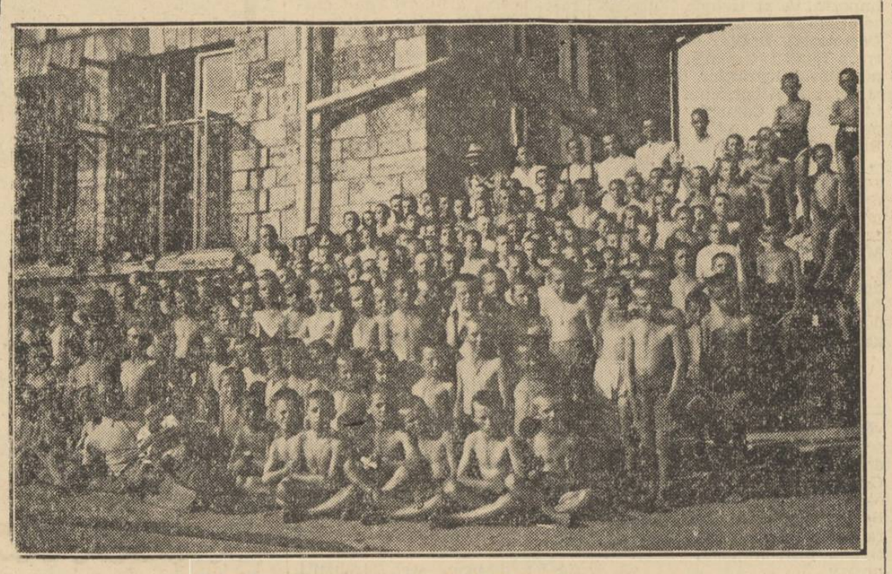

Colonia Casei muncii C. F. R. Bugaz

Cetatea-Albă, 20 Iulie

Casa muncii pentru ocrotirea personalului ceferist, continuă și anul acesta in stațiunea balneară Bugaz, opera incepută in anul 1933, in domeniul social și medical, prin trimiterea la mare, a coloniilor de băeți și fete, cu deosebire că anul acesta se face și o admirabilă educație națională și creștinească a tineretului.

Sanatoriul Casei muncii, construit in apropierea stațiunei de cale ferată, posedă saloane spațioase, bine luminate și aerisite, cu o mare terasă orientată spre mare, astfel că este capabil să adăpostească și să îngrijească in fiecare vară cele 2 colonii de băeți și fete sărmani, luați din familiile de modești ceferiști din Basarabia, Moldova și Bucovina și trimiți la mare pentru intremare.

Ca administrator al acestui sanatoriu pentru colonia de băeți venită luna aceasta, funcționează d. Vasile Vasilescu, șef de serviciu la Casa muncii C. F. F., ajutat de d. subadministrator Petre Ionescu.

Sanatoriul posedă intreg mobilierul, rufăria și vesela completă, astfel că cei 197 băeți veniți in această lună pentru cură, sunt ingrijiți in cele mai bune condițiuni.

Deși rația zilnică de copil a fost redusă anul acesta de către Casa muncii, deși prețul la alimente și in special la zarzavat s'a urcat până la 40%, iar carnea până la 35% față de anul trecut, deși mari cantități de alimente, iau in acest season balnear drumul spre stațiunile balneare și deși în acest an și sanatoriul maritim care a inceput să funcționeze de curând, absoarbe mari cantități de alimente, totuși hrana copiilor nu suferă, grație bunei administrații ce se face acolo.

Am vizitat acest sanatoriu zilele trecute și am asistat la masa de prânz a copiilor și am constatat că mâncarea servită la copii, nu numai din punct de vedere al cantității și varietății, dar și al calității, nu se găsește adesea în cele mai bune restaurante. Copiii sunt hrăniți de 5 ori pe zi.

La masa de prânz se servesc 3 feluri și la cea de seară 2 feluri, dn care nu lipsesc carnea dulciurile și zarzavaturile de sezon.

In sanatoriu copiii sunt supuși unei severe educații morale și naționale de pedagogii și educatorii lor: d-nii: Const. Zapan, Nicolai Rădulescu, Tiberiu Nestor, Ștefan Ciocea, Const. Grigoriu, Gheorghe Bădescu, Barbu Coandă și Vintilă Ștefănescu, studenți, pregătiți la școala naționalistă, pedagogi, cari tot timpul stau in mijlocul copiilor.

Dimineața, copiii fac exerciții de intremare, apoi plajă, după masă odihnă și iar plaje, iar seara inainte de ora culcării, se execută cu ceremonialul cuvenit, programul străjeresc, sub conducerea d-lui Const. Zapan, comandantul străjer al coloniei.

Colonia de băeți este zilnic și atent ținută sub observație medicală de d. dr. Grigore Alexandrescu, de la policlinica C. F. R. Iași, care funcționează ca medic șef al sanatoriului, fiind secondat de d. dr. Gheorghe Chișleagă. La intrarea in colonie, copiii au fost cântăriți, măsurați și examinați, făcându-li-se fișe individuale și urmărindu-li-se progresul spre a se vedea în ce măsură copiii suportă plaja și apa de mare. Copiii bolnavi sunt izolați și tratați cu o deosebită grijă. Este de remarcat un fapt imbucurător, că deși anul acesta avem in regiunea noastră, epidemie de dizenterie printre copii, totuși in colonia Casei muncii, nu s'a semnalat până in prezent nici un caz, grație supravegherii severe ce se face de conducători și pedagogi.

Anul acesta, sanatoriul posedă lumină electrică proprie, astfel că se poate face și noaptea un control permanent asupra copiilor. De la această uzină, se alimentează și stațiunea balneară pentru iluminatul străzilor. Deasemenea anul acesta, sanatoriul posedă și instalație de băi reci, precum și apă potabilă, de care sanatoriul ducea anii trecuți o mare lipsă.

In sanatoriu domnesc curățenie exemplară, ordine și liniște perfectă, iar personalul de serviciu este bine pregătit și in permanență controlat.

Reamintesc că in acest sanatoriu a funcționat timp de 6 luni, colonia de copii a ziarului „Universul".

Această operă de asistență socială medicală și națională, contribue la intărirea sufletească și fizică a tineretului și de această operă se pot mândri Casa muncii și conducătorii ei.

AVIAȚIA LA PETROȘANI

Petroșani, 21 Iulie

Societatea „Aeroclubul Petroșani" are comandate in Germania 3 aparate, ultimele modele, cu care va fi inzestrată școala ce se află în al II-lea an de funcționare.

Pentru achitarea acestor aparate, conducerea aeroclubului a dat, Marți, o serbare aviatică, in cadrul căreia s'au lansat și cele două avioane „Parângul" și „Cârja".

Felul cum au răspuns intelectualii și muncitorii la apelul făcut, arată o superioară inițelegere a rolului ce trebue să-l aibă fiecare cetățean de a stimula orice operă care pășește pe drum sănătos.

Serbarea a inceput cu botezul celor 2 avioane fără motor, serviciu oficiat de păr. prot. I. Duma.

Au urmat diferite concursuri de modele sburătoare intre ucenicii-străjeri, premierea a 3 străjeri, premierea elevilor cursului de construcții, inaugurarea cursului de pilotaj cu planoarele din faza A, care incepe la 1 August, tombolă, concursuri de popice, lupte greco-romane, etc.

Programul s'a desfășurat pe arena sportivă.

Comunitatea israelită din Brăila dată in judecată

Brăila, 21 Iulie

D-na Maria Petcu, invățătoare la grădina de copii nr. 3 din str. Rahovei 264, a introdus la tribunalul local s. I-a acțiune prin care cheamă în judecată comunitatea israelită din localitate, b-dul Cuza 55, cerând să fie condamnată să-i plătească daune 400 mii lei.

Iată motivul acțiunii: d-na profesoară Petcu s'a dus în ziua de 28 Aprilie a. c. la baia comunității și după ce a ieșit din apă s'a șters cu un prosop, dar a simțit imediat arsuri pe față și ochi.

Chemând personalul de serviciu, acesta nu i-a putut da nici un ajutor.

Deși de atunci au trecut mai mult de 3 luni, d-na Maria Petcu nu s'a putut vindeca cu toate că s'a tratat la cei mai reputați doctori.

Cum starea ei se menține gravă, reclamanta anexează la acțiunea introdusă certificate din partea spitalului „Elisabeta Doamna", „Caritatea gălățeană", dr. Ludwig Lustig, din localitate, etc.

Medicii cari au tratat pe d-na Maria Petcu arată în certificatele eliberate că d-sa suferă la ochi de oftalmie purulentă.

Reclamanta face dovada că nenorocirea i-a provenit dela prosopul cu care s'a șters pe față atunci când a făcut baie din cauza neglijenței personalului.

Cum au sărbătorit țiganii din Cluj ziua de Sf. Ilie

După ce au inceput sărb bătoarea in bună ințelegere, s'a ajuns la păruială. —„Tata celor drepți" in mare incurcătură

Cluj, 21 Iulie

La marginea din spre răsărit a orașului nostru există un cartier numit „Meisner", în care locuiesc și mai multe familii de țigani.

Fără a se putea stabili precis din ce trăiesc și de ce religie sunt, acești țigani țin în mare parte sărbătorile calendarului ortodox.

Marți, 20 Iulie, fiind Sfântul Ilie, țiganii au ținut să sărbătorească și ei această zi.

Incă inainte de a se insera, s'au adunat cu toții intr'un grajd răzleț de cartier și au inceput să cânte și să petreacă jucând diferite jocuri de noroc și bând rachiu.

Pe la orele 9, pe când petrerea era în toi, proprietarul grajdului anunțat de cele ce se întâmplă in proprietatea sa, și fiindu-i teamă ca nu cumva la beție țiganii să-i aprindă grajdul, s'a dus la ei și le-a cerut socotteală cine le-a dat voie ca să-și facă cheful in grajdul său.

Țiganii, beți deabinelea i-au răspuns obraznic și l-au poftit să ia loc alături de ei și să petreacă

Infuriat de aceste răspunsuri, proprietarul grajdului a lovit pe cel mai bătrân dintre țigani, care căuta să-i facă să înțeleagă că nu ar avea nimic de pierdut dacă ar bea un păhărel două cu ei.

Fiindu-i însă frică de urmări, proprietarul grajdului a luat-o la fugă.

Țiganii căutând să-l prindă s'au repezit cu toții după el. Din cauza îmbulzelii la ieșire, un țigan mai tânăr a fost strivit.

Atunci, în loc să urmărească pe cel care le-a lovit căpetenia, țiganii s'au luat la ceartă, învinuindu-se reciproc.

S'au despărțit în două tabere și s'a încins bătaie care a durat mai bine de un ceas, până au obosit cu toții.

In cursul păruelii aproape 20 de inși au fost răniți, dintre care unii destul de grav.

A doua zi, cele două tabere adunate la un loc, s'au prezentat parchetului cu o jalbă adresată d-lui prim procuror, pe care în plângerea lor îl numesc „tata drepților". Țiganii cer proprietarului grajdului să le plătească toate daunele cauzate prin bătaie, daune cari, —pretind ei,— nu s'ar fi produs fără intervenția acestuia.

„Tata drepților", d. prim procuror Birăescu este în mare incurcătură, neștiind cui trebue să-i dea dreptate intr'acest conflict complicat.

Sărbătorirea zilei onomastica a M. S. Reginei Maria

LA SIBIU

La 22 Iulie, Sibiul a aniversat ziua numelui M. S. Regina Maria. La 11 dim. s'a oficiat o slujbă religioasă, în catedrala mitropolitană, de către P. S. arhiereu-vicar dr. Vasile Stan de Rășinari, inconjurat de preoții lt.-col. I. Dăncilă, protoereu I. Săcărea, Șt. Morariu, Z. Oancea și diaconii I. Circov și D. Călugăr.

După serviciul religios, d-nii g-ral Gh. Oprescu, prefect N. Regman și g-ral Cristea Vasilescu au trecut în revistă trupa din fața catedralei. Apoi folosind acest moment festiv, d. g-ral Gh. Oprescu a adresat ostașilor un cuvânt luminat, arătându-le că, în timp de pace, M S. Regina Maria dă pildă la muncă încordată, iar în vremea războiului a stat mereu lângă marele Rege Ferdinand, a încurajat ostașii și a primit pe drept numele de „Mama răniților".

După această scurtă cuvântare, trupa a defilat în fața șefilor de autorități.

Rezultatul alegerilor comunale din comuna Peștera (Brașov)

Zărnești, 21 Iulie

Marți, 20 Iulie, s'au făcut în comuna Peștera jud. Brașov, alegeri comunale, pentru completarea locurilor de consilieri trași la sorți.

Rezultatul este următorul: guvernul a obținut 119 voturi, luând 3 mandate; iar Frontul Românesc 56 voturi, luând 2 mandate.

—xox○xox—

CRIMA UNUI GEAMGIU

Craiova, 22 Iulie

Geamgiul Aurel G. Donca, din Băilești, a pândit aseară pe vecinul său Anghel Naumovici, cu care era in dușmănie de mai multă vreme, și l'a lovit în cap de câteva ori cu un ciocan de fier.

Dus la spital, Naumovici a murit azi de dimineață.

—ooo : ● : ooo—

Pădurar impușcat de bandiți

Iași, 22 Iulie

Autoritățile locale au fost inștiințate că patru bandiți, cari au pătruns în pădurea d-lui Ștefănescu, din Podul Iloaei, au impușcat de pădurarul Ion Carcea, omorându-l.

S'a deschis anchetă.

—xox●xox—

Băile Geoagiu

Orăștie, 21 Iulie

Situate la 16 km. de Orăștie, sunt deschise și anul acesta în condițiunile cele mai bune. Are un mare bazin de innot și o plaje intinsă. Băile se mai fac și in bazinuri închise sau în putină cu nămol. Apele minerale sunt bune în afecțiunile gastro-intestinale, ficat, rinichi, vesică, căile urinare, reumatism paralizii, afecțiuni cronice de femei, nervositate, etc Transport zilnic de 2 ori din Orăștie cu autobuzul și dela gară și halta-Romos-Geoagiu (Teiuș - Arad), la fiecare tren.

CLUJ

SINUCIDERE. — In pădurea comunii Negreni (Cluj) a fost găsit spânzurat săteanul Francisc Toth, originar din Săcuieni (Cluj). Cum Francisc Toth dispăruse de acasă de mai multe zile, se pare că e vorba de o sinucidere.

TRAZNET. — Joi, la amiază, o ploaie repere s'a abătut asupra orașului nostru. Un trăznet căzând asupra casei din str. Regina Maria 8, a ars toate siguranțele electrice.

N'a fost insă nici o victimă omenească.

EXCURSIONIȘTI. — In prima jumătate a lunii viitoare, peste o sută de profesori și studenți englezi și francezi ne vor vizita orașul. Primirea lor este organizată de „Liga tineretului româno-polono-suedez", din Cluj. Comisia interimară, discutând în ședința de Miercuri, această vizită apropiată, a delegat cu primirea oaspeților pe d. dr. O. Buzea, ajutor de primar.

EXPOZIȚIA AGRICULTORILOR DIN CLUJ. — Agricultorii din jud. Cluj vor face luna viitoare, în orașul nostru, o expoziție a produselor lor. Cu ocazia acestei expoziții, patronată de camera de agricultură, și care se va ține în sala de sticlă a prefecturii, se speră că se vor face importante transacții de cereale.

EXPOZIȚIA DE COSTUME ROMANEȘTI. —Tot luna viitoare se va deschide la Cluj o expoziție de costume românești, organizată de câteva societăți feministe din orașul nostru. Vor fi expuse câteva sute de costume românești din județele Dâmbovița, Argeș, Muscel, Gorj, Turnul-Severin și Sibiu. Cu această ocazie se va edita și o broșură asupra frumuseții portului nostru național.

BAIA DE CRIȘ

SERBARE CAMPENEASCA.— In ziua de 18 Iulie a. c. Reuniunea pompierilor voluntari a dat o serbare câmpenească la care a luat parte un numeros public.

Fanfara batal. 11 V-le Brad, a distrat publicul până în zorii zilei, venitul net a fost destinat pentru cumpărarea materialelor necesare pompierilor.

SOVATA

CONCERT. — In seara de 20 Iulie, în sala casinoului băilor, s'a dat un concert, al orchestrei reg. 83 infanterie Cluj, de sub conducerea d-lui căpitan Neber Carol.

Concertul a avut un desăvârșit succes, iar după terminare a urmat bal.

SIGHET

IN VEDEREA ALEGERILOR. — In vederea alegerilor comunale și județene, ce se vor desfășura Duminică, a sosit un detașament de jandarmi din Oradea.

COMISIE ROMANO-CEHOSLOVACA. — La prefectura din Sighet s'a intrunit o comisie mixtă româno-cehoslovacă, spre a rezolva definitiv chestiunea averilor românești rămase dincolo de graniță la incheerea păcii, precum și chestiunea averilor cetățenilor cehi, din România. Comisiunea este formată din d-nii: dr. Victor Hodor, inspector general administrativ, președinte, asistat de funcționari și experți români; iar din partea Cehoslovaciei, d-nii: dr. Mihai Kocserhan, consilier ministerial, Leopold Goidik, prim secretar contabil, inginer G. Millutz, consilier guvernamental; Iaroslar Hercilig, secretar. Comisiunea lucrează in palatul prefecturii județului.

DEZERTOR DIN ROZBOIU PRINS ACUM. — Aron Roth, născut in 1901 in Cearda, a dezertat in timpul războiului și a fost dat în urmărire. De și nu s'a dus departe, a putut să se ascundă in masa mare evreiască ce stăpânește Maramureșul.

In timpul acesta el trimetea familiei bani și alimente. La 12 Iulie, postul de jandarmi, anunțat de venirea lui la Cearda, a luat măsuri. Plutonierul Suciu Aurel l-a pus in urmărire și a reușit să-l aresteze. A fost inaintat legiunii de jandarmi din Sighet.

SEBEȘ

ANCHETA.— Invățătorii școlii primare din localitate, solidarizându-se cu d. invățător I. Popa, care fără motiv a fost bruscat in plină stradă și apoi sechestrat, cu ajutorul a doi soldați de d. căpitan C. Popescu, din reg. de călărași, au cerut garnizoanei locale cercetarea acestui caz.

Victima s'a plâns și Asociației generale a invățătorilor. Ministerul apărării naționale a orânduit o anchetă, pe care a făcut-o zilele trecute d. lt.-col. C. Brătianu, din garnizoana locală.

SERBARE. — Primăria comunală din Petrești a dat o serbare cu frumosul scop de-a aduna bani pentru cumpărarea uneltelor necesare premilitarilor la munca obștească.

Reușita serbării se datorește mai ales străduinților depuse de subnotarul S. Stoica și de perceptorul N. Athanasiu.

BATAIE GRAVA. — Ciobanii I. Turcu și D. Nistor, din Loman, bănuiți că ar fi furat 12 miei, au fost bătuți crunt in munți, cu ciomege și securi, de ciobanii I. Cornea, I. Roman Gh. Lazar, V. Maier și N. Lazăr, conducătorul grupului. Agresorii sunt din Căpâlna și au fost dați in judecată.

MOARTE SUBITA. — Bătrânul Fr. Kett, din Petrești, a murit subit pe câmp, numai la câteva minute după ce a glumit cu fiul său. Moartea i-a fost provocată de un atac de inimă.

ACCIDENT DE MUNCA. — Lucrătorul I. Oprița din localitate, lucrând in atelierul de lemnărie, intr'un moment de neatenție a fost rănit la brațul drept de mașina de fasonat. A fost transportat la spital.

ARAD

ACCIDENT. — Vasile Raicu din str. Barbu Lăutaru, fiind beat, a căzut intr'un bazin cu apă din curtea casei nr. 29 din str. Cuza Vodă. In cădere, s'a ales cu mai multe leziuni ușoare. Cu ambulanța „Salvării" a fost transportat la spitalul central.

FOC. — Postul de jandarmi din Peregul Mare a raportat legiunii că, în gospodăria lui Ioan Primel a isbucnit focul. A ars o claie de paie, cinci căruțe tulei de porumb, o cocină pentru porci și un gard.

Focul a luat naștere dela scânteile unei mașini de treerat care lucra în apropiere. După o muncă de câteva ore, focul a fost stins de pompierii voluntari din comună și cu ajutorul sătenilor.

TRAZNEUL PRODUCE UN INCENDIU. — In cursul ploii torențiale ce s'a abătut asupra comunei Petriș, s'au produs mai multe descărcări electrice, când trăznetul a lovit grajdul lui Iosif Dic, aprinzându-l. Focul a fost stins de săteni numai după o muncă de câteva ceasuri. Victime omenești nu au fost.

VOIAJOR JEFUIT IN TREN. — Voiajorul Ioan Nalk, originar din Diciosânmartin, care călătorea dela Blaj la Arad, a fost jefuit de 38.000 lei. Voiajorul a arătat că, inainte de a fi jefuit, a fost cloroformizat de un necunoscut care a intrat în compartimentul în care călătorea.

PRINDEREA UNUI SPARGATOR INDRAZNEȚ. — Mihail Babuția, Dumitru Moise și văd. lui Iosif Lenarth, toți din Mureșel, s'au prezentat Marți seară poliției deacolo, anunțând că lucrurile le-au fost sparte și din ele furate bijuterii, îmbrăcăminte, etc. După felul cum au fost comise spargerile, poliția și-a îndreptat bănuielile asupra lui Ioan Tudor, cunoscut spărgător. Câteva ceasuri după depunerea reclamațiilor, spărgătorul a și fost găsit într'o cârciumă. Dus la poliție, la inceput a negat că el ar fi comis spargerile, dar pe urmă a recunoscut, indicând și locurile unde a ascuns lucrurile furate, cari s'au și găsit imediat. In ce privește bijuteriile, le-au vândut imediat după comiterea spargerilor. Ioan Tudor a fost inaintat parchetului.

O NOUA SCUMPIRE A LEMNELOR. — Am anunțat că, în urma încheerii acordului de plăți cu Ungaria prețul lemnelor s'a urcat cu 300 lei la vagon. In ultimele zile, prețurile s'au urcat din nou, vagonul de lemne ajungând la 6000 lei. Față de această scumpire, care nu poate fi suportată de marea masă a consumatorilor, autoritățile au datoria să intervină fără întârziere.

TERENUL DE ATERISARE DELA AEROPORT VA FI NIVELAT DE 200 STUDENȚI. — In urma intervenției făcute de ministerul aerului și al marinei, comandamentul premilitarilor va trimite în orașul nostru un grup de 200 studenți premilitari concentrați pentru munca obștească. Studenții vor fi utilizați la lucrările de nivelare a terenului de aterisare al noului aeroport, care este în curs de zidire și ale cărui lucrări vor fi terminate în primele zile ale lui Septembrie.

Grupul de studenți premilitari va sosi in localitate în ziua de 20 August și va rămâne 20 zile. Pentru acest timp, primăria va acorda câte 10 lei zilnic, de fiecare, pentru majorarea rației de hrană.

TG.-MUREȘ

INCERCARE DE SINUCIDERE. — Koșa Samuel, in etate de 88 de ani, domiciliată in str. Pârâului 7, din cauza mizeriei și a boalei de care suferea, având de îngrijit și pe fiul său Alexandru Koșa, de asemenea bolnav și șomer, s'a hotărit să-și pună capăt zilelor.

Marți după amiază ea și-a tăiat vinele dela gât, cu un cuțit.

Rana nu este gravă.

DEVA

ȘCOALA DE APARARE PASIVA IN HUNEDOARA. — Sub conducerea d-lor căp. Anghel Marinescu, căp. rez. Braica N. și Septimiu Muntean s'a inființat in jud. Hunedoara o școală de apărare pasivă.

Până in prezent s'au ținut cursuri in următoarele localități: Deva, Hațeg, Orăștie și Hunedoara.

RAVAGIILE ȘOARECELUI ROȘU DE CAMP. — In plasa Baia de Criș, șoarecele roșu de câmp (arzicola) a distrus complet recolta de grâu.

Autoritățile locale au cerut prefecturei câteva vagoane de grâu necesar însămânțărilor de toamnă.

ACTIUNEA ZOOTEHNICA IN HUNEDOARA. — Serviciul sanitar veterinar al județului a inceput o vie campanie zootehnică in județul nostru.

Ivindu-se cazuri de antrax, s'au inceput vaccinările cu vaccin anticarbonic.

PREȚUL VITELOR CORNUTE. — Din cauza inceperii exportului in Italia, prețul vitelor cornute s'a ridicat considerabil.

La târgurile de țară din județ perechea de boi grași s'a vândut intre 30—35 mii lei.

Miercurea Ciuc

CADAVRU PESCUIT IN OLT. — Duminică a fost pescuit în Olt, in apropierea comunei Sântimbru-Ciuc, cadavrul lui Mihai Bors din com. Sâncrăeni-Ciuc, care a dispărut de acasă acum câteva zile și a fost văzut de câțiva consăteni indreptându-se spre râul Olt. Cadavrul nu prezenta nici o urmă de violență, ci numai la brațul stâng era legată o sfoară.

HOȚ PRINS. — La inceputul lunii curente, i s'au furat lui Ștefan Lörincz, din Sâncrai-Ciuc, mai multe obiecte casnice și suma de lei 2600 lei. Hoții au fost prinși zilele trecute.

Ei sunt Ludovik Farkaș și soția lui din aceiași comună. Au fost arestați și inaintați parchetului.

FURT. — Zilele trecute, hoții au intrat in casa lui Ioan Santa din Ciucsângiorgiu și au furat mai multe obiecte casnice și 9782 lei.

NĂSĂUD

REZULTATUL ALEGERILOR COMUNALE. — In ziua de 20 Iulie c., in localitate, au fost alegeri pentru consiliul orașului. S'au prezentat 4 liste: național țărănistă, liberală, vaidistă și gogo-cuzistă.

Alegerile au fost prezidate de d. Petru Hatala, judecător.

Rezultatul a fost următorul: liberalii au obținut 338 voturi; național țărăniștii 204; vaidiștii 46; național-creștinii 43 voturi; liberalii au luat 11 mandate, iar național țărăniștii 7.

Constituirea consiliului comunal se va face in ziua de 25 Iulie, in prezența d-lui subprefect I. M. Popu și a d-lui primpretor Vasile Moisil.

SATU MARE

URMARIȚI DE POLIȚIE SE ARUNCA IN SOMEȘ. — In urma mai multor reclamațiuni ale organelor ceferiste din gara Satu-Mare, prin care se arăta că o bandă de hoți fura de mai multă vreme fier vechi din vagoanele de pe liniile secundare, șeful de secție Ștefan Topan, insoțit de gardianul Ioan Töroch, a prins pe hoți. Ei sunt țiganii Ioan Dano, Iosif Boroș și Alexandru Lăcătuș.

Aceștia, văzându-se descoperiți și pe cale să fie prinși, au luat-o la fugă spre râul Someș, sărind in apă.

Nenorocul lor a făcut ca apa in acest loc să fie adâncă, ceeace i-a făcut să strige după ajutor.

Poliția văzându-i in pericol, a sosit și i-a salvat dela moarte sigură.

Arestații se ocupau de mai multă vreme cu furturile de fier vechi de prin gări, pe care îl vindeau pe la diferiți negustori.

UN CAZ DE INSOLAȚIE — Marți dimineață, locuitorul Gheorghe Balog in vârstă de 46 ani, pe când mergea pe strada Regele Carol I la un moment dat, din cauza căldurii, a căzut in nesimțire in mijlocul străzii.

SITUAȚIA SANITARA A MUNICIPIULUI. — In ultima vreme se anunță din partea serviciului sanitar al municipiului că sănătatea locuitorilor este din nou amenințată de scarlatină.

In special la școlile evreești s'au semnalat mai multe cazuri, fapt care a dus la inchiderea lor.

S'au inchis străzile evreești din străzile Petru Rareș, Teofil Dragoș, Negru Vodă și Tepeș Vodă pe timp de două săptămâni.

MEETING DE AVIAȚIE. — Ministerul aerului și marinei a aprobat, ca in timpul târgului de mostre să se țină un meeting de aviație cu aparate ce vor sosi dela Cluj și probabil dela București.

O POMPA DE INCENDIU PENTRU COMUNA GELU. — Marți s'a făcut in comuna Gelu (Satu-Mare) predarea unei pompe de incendiu din partea federației pompierilor voluntari din Satu-Mare.

Dela Satu-Mare a participat d. dr. Octavian Ardelean, prefectul județului, impreună cu d. prof. Iuliu Pop, d. căpitan Grumăzescu, comandantul pompierilor din localitate, d. Paul Petraș, d. Ioan Giurgea, d. inv. Seremi Dumitrescu și alții.

La serbare au mai participat și locuitorii din toate comunele din imprejurimi.

A vorbit părintele paroh și d. căpitan Grumăzescu.

Tuturor le-a răspuns d. prefect Ardelean.

După serbare echipa de pompieri militari și voluntari dela Satu-Mare a făcut mai multe exerciții.

COVASNA

FALSIFICATORI DE MONETE. — Șeful secției de jandarmi Trifescu Niculae, insoțit de pl. Tudor Ioan, din Covasna, a urmărit, Luni noaptea, pe cunoscutul falsificator Gaspar Ioan, din comuna Varheghi (Trei-Scaune) și pe tovarășii lui din diferite comune. Gaspar a fost surprins de jandarmi, imbrăcați civil, intr'o cârciumă din Târgu Săcuiesc, unde chefuia cu tovarășii lui. Fiind somați și perchiziționați, s'a găsit la Gaspar material pentru falsificat monede de 20 lei, iar la locuința lui un clișeu pentru falsificarea bancnotelor de 500 lei, seria 3-a.

Au fost inaintați legiunii de jandarmi din Sf. Gheorghe.